

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 2, Article Number: 2B0070

SPORTS SCIENCES

Received: November 2010

Accepted: February 2011

Series : 2B

ISSN : 1308-7312

© 2010 www.newwsa.com

Zeynep Filiz Dinç

Eren Uluöz

Dilek Sevimli

Çukurova University

zulzeynep@cu.edu.tr

Adana-Turkey

**AİLELERİN ÇOCUKLARINI SPOR VE FİZİKSEL AKTİVİTEYE YÖNLENDİRMELERİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, velilerin spora katılımın çocuklarının yaşamlarında ne gibi faktörlerden etkilendiklerini, spor ortamındaki koşullar ile ilgili görüşlerini ve sportif aktivitelerin yararları konusundaki farkındalıklarını belirlemektir. Araştırma deseni betimleyici kesitsel alan çalışmasıdır. Bu araştırmaya çocukları Adana ilindeki spor okullarına devam eden yaş ortalamaları $37,45 \pm 6,18$ olan 161 veli katılmıştır. Elde edilen bulgular SPSS istatistik programı ile analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık $p < .05$ olarak tanımlanmıştır. Çalışmada veli gelir düzeyi ve eğitim düzeyi arttıkça sportif aktivitede kazanma yerine öğrenme bilincinin önemli bulunduğu belirtilmiştir. Sonuç olarak bulgular incelendiğinde sportif aktiviteye yönelmede çocuğun istekli olmasının yanında ailenin de ilgili ve destekleyici olması önem taşımaktadır. Spora katılımında aile ve okul arasında işbirliği yapılarak spor imkânlarının her eğitim düzeyindeki ve sosyo-ekonomik yapıdaki çocuklara ulaştırılması önemle önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Aile, Çocuk, Spor, Fiziksel Aktivite,
Spor ve Fiziksel Aktiviteye Katılım

**PARENTS' OPINIONS ABOUT DIRECTING THEIR CHILDREN TO SPORTS AND
PHYSICAL ACTIVITY**

ABSTRACT

The main purpose of this study was to determine parents' opinion and awareness about effect of attending sports and physical activities on their children's live, condition of sports climate and benefits of sports and physical activities. This study was performed on 161 parents (age: $37,45 \pm 6,18$) whose children attending various sports courses in Adana. Data were collected by means of a questionnaire prepared by researcher. Data were analyzed by SPSS statistic program. Significance was defined as a p -value $< .05$. In parallel with this finding, parents with high-level income and education have more information and awareness about benefits of sports and physical activities. In conclusion, according to findings parents should be interested and supported as well as children on directing to sports. It may be surely suggested that sports facility should be provided by means of collaboration between school and parents, for children come from family with all educational and socio-economic level.

Keywords: Family, Children, Sport, Physical Activity,
Sports Participation

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Çocukların spor ve beden eğitimi dünyasını tanımasını sağlayan ilk sosyal kurum ailedir. Ailenin sosyalleşme üzerindeki bu etkisi çocuğun spor ve beden eğitimi faaliyetlerine katılıp katılmayacağını, katılıyorsa ne şekilde katılacağını belirlemektedir[1]. Ailelerin sporla ilgili olması çocuğun spor katılımında ve sporun toplum geneline yayılmasında olumlu bir etkidir[2].

Aileler çocuklarının becerilerini geliştirme, sağlıklarına destek olma, kendi kendini yönetme becerisi kazandırma, sorumluluk sahibi olmasını sağlama ve yaşamda örnek davranışlar sergileyebilme becerisi sayılabilmeleri beklentisiyle çocuklarını değişik etkinliklere yönlendirmektedirler[3]. Ailelerin beklentileri doğrultusunda yönlendirdikleri fiziksel aktiviteler çocuk ve genç için gelişimin normal bir parçasıdır. Küçük yaştan itibaren fiziksel olarak aktif olmak, çocukların fiziksel, sosyal ve zihinsel gelişimlerinde önemli rol oynamaktadır[3]. Ailelerin çocuklarını spora yönlendirmesinde toplumda yaygın olarak, yakın arkadaş çevresi, spor sahalarının uzaklığı, spor eğitiminin kalitesi, uzman eğitimcilerin olup olmadığı gibi faktörler belirleyici rol oynamaktadır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu çalışma, çocukları çeşitli branşlardaki spor okullarına devam eden velilerin spora katılımın çocuklarının yaşamlarında ne gibi faktörlerden etkilendiklerini, çocuklarıyla ilgili spor dalına ait paylaşımlarını, kazanma ve kaybetme durumlarındaki yaklaşımlarını, spor ortamındaki koşullar ile ilgili görüşlerini ve sportif aktivitelerin yararları konusundaki farkındalıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışma ile hem velilerin, hem de çocukların spora katılımında karşılaştıkları problemleri tespit ederek çözümleri aranmaktadır. Çocukların spora yönlendirilmesi sürecinde var olan aksaklıkların giderilmesi, olumlu değişikliklilerin yaratılabilmesi ve çocukların sağlıklı gelişiminde son derece önemli olan spora katılım ve yönlendirme düzeyinin araştırılması ve durum tespiti yapılması açısından önemlidir.

3. YÖNTEM (METHODOLOGY)

3.1. Araştırma Grubu (Participants)

Bu çalışmaya çocukları Adana ilindeki bazı spor okullarına devam eden 161 veli gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmanın deseni kesitsel betimleyici alan çalışmasıdır. Çalışmada örneklem seçimi gönüllülük ilkesine göre yapılmıştır. Çalışmaya katılmak istemeyen veliler araştırma dışında tutulmuştur. Bu yönüyle örneklem seçimi non-randomize karakterdedir.

3.2. Veri Toplama Araçları (Data Collection Instruments)

Veri toplama aracı olarak çocukların sportif faaliyetlerine katılımları hakkındaki veli görüşlerini belirlemeye yönelik araştırmacı tarafından literatürden yararlanılarak hazırlanmış bir anket kullanılmıştır. Ankete ek olarak yaş, mesleki durum, gelir düzeyi, ailedeki çocuk sayısı gibi sorular da eklenerek çalışmaya katılan velilerle ilgili sosyo-demografik bilgiler elde edilmeye çalışılmıştır.

3.3. Verilerin Çözümü (Data Analysis)

Anketlerden elde edilen veriler SPSS 15.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerle ilgili tanımlayıcı istatistik uygulamaları yapılmış ve tüm veriler aritmetik ortalama, standart sapma, frekans dağılımı gibi istatistiksel yöntemlerle özetlenmiştir.

4. BULGULAR (FINDINGS)

Araştırmaya katılan velilerin yaş ortalaması 37,45±6,18 ve çocukların yaş ortalaması 7,49±2,48 olarak bulunmuştur. Velilerin mesleki dağılımları tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Velilerin mesleki dağılımları
(Table 1. Parents' occupations)

Veli meslek	n	%
Serbest	47	%29,1
Öğretmen	33	%20,5
Memur	31	%19,3
Ev hanımı	29	%18,0
Doktor	8	%5,0
Akademisyen	7	%4,3
Emekli	4	%2,5
Polis	2	%1,2
Toplam	161	%100

Tablo 1'de görüldüğü gibi; velilerin %29,1'i serbest meslek sahibi, %20,5'i öğretmen, %19,3'ü memur olarak çalışmaktadır. Velilerin öğrenim durumlarına ilişkin dağılımlar Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Velilerin öğrenim durumları
(Table 2. Parents' educational level)

Veli eğitim durumları	n	%
İlk-orta öğrenim	38	%23,6
Lisans	94	%58,4
Lisansüstü	29	%18,0
Toplam	161	%100

Tablo 2'de görüldüğü gibi; velilerin öğrenim durumları dağılımlarına bakıldığında; velilerin %23,6'sı ilk-orta öğrenim, %58,4'ü üniversite, %18'i ise lisansüstü eğitim mezunu olduğunu belirtmiştir. Velilerin gelir durumlarına ait bulgular Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Velilerin gelir durumları
(Table 3. Parents' income level)

Aylık gelir	n	%
Düşük(1000 TL'den az)	11	%6,8
Orta (1001-2000 TL arası)	58	%36,1
Yüksek(2001 TL ve üzeri)	92	%57,1
Toplam	161	%100

Tablo 3'te görüldüğü gibi; velilerin aylık gelir ortalamalarına bakıldığında; %6,8'i düşük, %36,1'i orta, %57,1'i ise yüksek gelir düzeyinde olduğunu belirtmiştir. Çocukların spor branşlarına göre dağılımları tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Çocukların spor branşlarına göre dağılımları
(Table 4. Children's sports branch)

Spor branşları	n	%
Cimnastik	128	%79,5
Karate	21	%13
Basketbol	4	%2,5
Yüzme	4	%2,5
Bisiklet	1	%0,6
Futbol	1	%0,6
Atletizm	1	%0,6
Okul sporu	1	%0,6
Toplam	161	%100

Spor okullarına devam eden çocukların spor branşlarına göre dağılımlarına bakıldığında; Tablo 4'te görüldüğü gibi; çocukların %79,5'i cimnastikle, %13'ü karate ile ilgilenmektedir. Ailelerin çocuklarını spora yönlendirmelerinde etkili olan faktörler Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Spora yönelmede etkili olan faktörler
(Table 5. The factors effecting on sports direction)

Spora yönelmede etkili olan faktörler	N	%
Kendi isteği ile	94	%58,4
Aile bireylerinin etkisi ile	67	%41,6
Toplam	161	%100

Tablo 5'te görüldüğü gibi; velilerin %58,4'ü sporu çocuğun kendi isteğiyle, %41,6'sı ise aile bireylerinin yönlendirmesiyle çocuklarının spora başladığını belirtmişlerdir. Velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri
(Table 6. Parents' expectations from sports)

Velilerin beklentileri	n	%
Kazanmak	16	%9,9
Öğrenmek	145	%90,1
Toplam	161	%100

Tablo 6'da görüldüğü gibi; velilerin %90,1'i çocuğun sportif faaliyetinde öğrenmeyi, %9,9'u ise kazanmayı önemseydiğini belirtmiştir. Velilerin müsabakada kaybetme durumlarında gösterdikleri tepkiler Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Velilerin müsabakada kaybetme durumundaki davranışları
(Table 7. Parents' attitudes in case of losing mathc)

Kaybetme durumunda veli davranışı	n	%
Fazla önemsemiyorum	18	%11,2
Elinden geleni yaptığını söylüyorum	143	%88,8
Toplam	161	%100

Tablo 7'de görüldüğü gibi; velilerin çocuklarının müsabakada kaybetme durumundaki tepkilerine bakıldığında; %88,8'i elinden geleni yaptığını söylediğini, %11,2'i ise kaybetmeyi önemseymediğini belirtmiştir. Velilerin fiziksel aktivite sporla ilgili görüşleri Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Velilerin fiziksel aktive ve sporla ilgili görüşleri
(Table 8. Parents' opinions about sports and physical activity)

Velilerin fiziksel aktive ve sporla ilgili görüşleri		Evet	Hayır	Toplam
Çocuğunuzun fiziksel yetenekleri hakkında bilginiz var mı?	n	143	18	161
	%	88,8%	11,2%	100
Çocuğunuzun sporlar uğraşması derslerini olumlu etkiliyor mu?	n	147	14	161
	%	91,3%	8,7%	100
Türkiye'deki yarışmalar çocuklar için uygun mu?	n	94	67	161
	%	58,4%	41,6%	100
Çocuğunuzun spor yaptığı tesis güvenli mi?	n	151	10	161
	%	93,8%	6,2%	100
Çocuğunuzla sportif aktiviteleri ile ilgili konuşuyor musunuz?	n	159	2	161
	%	98,8%	1,2%	100
Çocuğunuz için spor, diğer aktivitelerden daha mı öncelikli?	n	49	112	161
	%	30,4%	69,6%	100
Çocuğunuz spor yaparken eğleniyor mu?	n	157	4	161
	%	97,5%	2,5%	100
Antrenörün çocuğunuza yaklaşımını beğeniyor musunuz?	n	157	4	161
	%	97,5%	2,5%	100
Antrenör çalışmalar sırasında ödül ve ceza yöntemlerini uyguluyor mu?	n	125	36	161
	%	77,6%	22,4%	100
Çocuğunuz spor yaparken aile bireyleri tarafından izlenmek istiyor mu?	n	147	14	161
	%	91,3%	8,7%	100
Sporun sosyalleşme ve kişilik gelişimi ile ilgili olumlu etkileri ile ilgili bilgiye sahip misiniz?	n	153	8	161
	%	95%	5%	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi; velilerin %88,8'i çocuğunun fiziksel yetenekleri hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtirken, %11,2'si bilgisi olmadığını ifade etmiştir. Velilerin %91,3'ü sporun çocuğunun derslerini olumlu etkilediğini, %8,7'si ise olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Velilerin %30,4'ü sporun çocuk için diğer tüm aktivitelerden öncelikli olduğunu belirtirken, velilerin %69,6'sı sporun çocuğu için öncelikli faaliyet olmadığını ifade etmiştir. Antrenörü yeterli bulan velilerin oranı %93,2, kısmen yeterli bulanların oranı %6,2 olarak bulunmuştur. Sporun sosyal ve psikolojik yararları ile ilgili velilerin %95'i bilgi sahibi olduğunu belirtirken, %5'i ise bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. Tablo 9'da velilerin eğitim durumlarına göre çocuklarının sportif aktivitelere katılımları ile ilgili görüşleri karşılaştırmalı olarak gösterilmiştir.

Tablo 9. Velilerin eğitim durumlarına göre çocuklarının sportif faaliyetleri ile ilgili görüşleri
(Table 9. Parents' opinions about sports and physical activity according to educational level)

Velilerin çocuklarının sportif faaliyetlerle ilgili görüşleri			Velilerin öğrenim durumları			Toplam	X2	sd	P
			İlk-orta öğrenim	Lisans	Lisans Üstü				
Spora nasıl başladı	Kendi isteğiyle	n	25	57	21	103	2,51	2	,28
		%	24,3%	55,3%	20,4%	100,0%			
	Aile teşvikiyle	n	8	37	13	58			
		%	13,8%	63,8%	22,4%	100,0%			
Sporda hedefiniz nedir	Kazanmak	n	6	5	5	16	5,61	2	,06
		%	37,5%	31,3%	31,3%	100,0%			
	Öğrenmek	n	27	89	29	145			
		%	18,6%	61,4%	20,0%	100,0%			
Spor yapmak dersleri nasıl etkiliyor	Olumlu	n	30	86	31	147	,011	2	,99
		%	20,4%	58,5%	21,1%	100,0%			
	Olumsuz	n	3	8	3	14			
		%	21,4%	57,1%	21,4%	100,0%			
Yenilgiye karşı tavrınız	Fazla önem vermiyorum	n	3	10	4	17	,12	2	,93
		%	17,6%	58,8%	23,5%	100,0%			
	Elinden geleni yaptığını söylüyorum	n	30	84	30	144			
		%	20,8%	58,3%	20,8%	100,0%			

Tablo 9'da görüldüğü gibi velilerin eğitim düzeyi ile çocuklarının sportif aktivitelere katılımları ile ilgili görüşleri arasında grup ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>.05$).

Tablo 10. Velilerin gelir durumlarına göre çocuklarının sportif faaliyetleri ile ilgili görüşleri
(Table 10. Parents' opinions about sports and physical activity according to income level)

Velilerin çocuklarının sportif faaliyetlerle ilgili görüşleri			Velilerin gelir durumları			Toplam	X2	sd	P
			İlk-orta öğrenim	Lisans	Lisans Üstü				
Spora nasıl başladı	Kendi isteğiyle	n	10	38	55	103	4,22	2	,12
		%	9,7%	36,9%	53,4%	100,0%			
	Aile teşvikiyle	n	1	20	37	58			
		%	1,7%	34,5%	63,8%	100,0%			
Sporda hedefiniz nedir	Kazanmak	n	3	6	7	16	4,26	2	,11
		%	18,8%	37,5%	43,8%	100,0%			
	Öğrenmek	n	8	52	85	145			
		%	5,5%	35,9%	58,6%	100,0%			
Spor yapmak dersleri nasıl etkiliyor	Olumlu	n	11	49	87	147	6,22	2	,04*
		%	7,5%	33,3%	59,2%	100,0%			
	Olumsuz	n	0	9	5	14			
		%	,0%	64,3%	35,7%	100,0%			
Sportif faaliyetler diğer aktivitelere öncelikli mi?	Evet	n	3	20	26	49	,70	2	,70
		%	6,1%	40,8%	53,1%	100,0%			
	Hayır	n	8	38	66	112			
		%	7,1%	33,9%	58,9%	100,0%			
Yenilgiye karşı tavrınız	Fazla önem vermiyorum	n	0	11	6	17	7,22	2	,02*
		%	,0%	64,7%	35,3%	100,0%			
	Elinden geleni yaptığını söylüyorum	n	11	47	86	144			
		%	7,6%	32,6%	59,7%	100,0%			

Tablo 10'da görüldüğü gibi velilerin gelir düzeyi ile çocuklarının sportif aktivitelere katılımları ile ilgili görüşleri incelendiğinde gelir durumu yükseldikçe spor yapmanın dersleri olumlu etkilediği görülmektedir ve gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < ,05$). Velilerin çocuklarının müsabakalarda kaybetmesine karşı verdiği tepkiler incelendiğinde ise yine gelir durumu yükseldikçe çocuğa elinden gelen çabayı gösterdiğini söyleyen velilerin oranı artmaktadır ve gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < ,05$).

5. TARTIŞMA (DISCUSSIONS)

Bu çalışma çocukları çeşitli branşlarda spor okullarına devam eden ailelerin, sportif aktiviteye katılım sonrasındaki görüşlerini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Yetenekli sporcuların seçiminde ailelerin isabetli sportif branşı tercih etmeleri performansında belirleyicisi olabileceği gibi, ailelerin doğru yaş aralığında doğru sportif branş ile çocuklarını buluşturmaları sportif verimin arttırılmasında, dolayısı ile onların duyuşsal, psikomotor ve bilişsel gelişimine ek yararlar sağlaması açısından önemli olacağı belirtilmektedir [4]. Spor aktivitelerinin çocukların yaşamlarında, arkadaş çevrelerinde, aile ve okul ortamlarında kimi zaman olumlu, kimi zaman ise olumsuz sonuçlara neden olduğu araştırma sonuçları ile desteklenmiştir [5].

Çalışmamız sonucunda elde edilen demografik özellikler incelendiğinde ailelerin %76,4'ünün lisans ve lisansüstü mezunu olduğu tespit edilmiştir. Katılımcılar sırası ile %23,6 ilk-orta öğrenim, %58,4 lisans ve %18 oranında lisansüstü düzeyde eğitim almış velilerden oluşmaktadır. Sosyo-ekonomik düzeylerine bakıldığında %6,8'nin düşük (1000 TL ve altı), %36,1'nin orta (1001-2000 TL arası) ve %57,1'nin yüksek (2001 TL ve üzeri) gelir düzeyine sahip olduğu bulunmuştur. Sosyo-ekonomik düzeyin yüksek olması, ailelerin çocuklarını spora yönlendirmesinde önemli belirleyiciler arasında sayılabilir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde; İngiltere'de yaşları 10-11 arasında değişen 113 çocuk ve ailesi sosyo-ekonomik düzeylerine göre ayrılarak spora katılımında rol oynayan faktörler araştırılmıştır. Yüksek sosyo-ekonomik düzeye sahip ailelerin tamamı çocuklarını aktiviteye teşvik ettiği, düşük ve orta düzeydeki ailelerin sözlü teşvik yoluna gittiği sonuçta spora katılımında ailenin önemli bir rol üstlendiği ve farklı sosyal ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuklarını farklı yollarla teşvik ettiği belirtilmektedir [6].

Ailelerin %58,4'ü çocuğunun kendi isteği ile sportif aktiviteyi tercih ettiğini belirtirken, %41,6'sı aile bireylerinin yönlendirmede etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Çalışma sonucunda spora katılımında aile ve çocuk tercihinin birbirine yakın olduğu gözlenmektedir. Böylece katılımında ailenin desteği yanında çocuğun katılım motivasyonunun da önemli olduğu vurgulanabilir. Benzer bir çalışmada velilerin algıları, inançları ile genç sporcuların başarı hedef yönelimleri ve sporda başarının nedenleri hakkında kişisel inançlarla olan ilişkisi incelenmiştir. Çalışmaya 11-18 yaşında takım sporları yapan 183 erkek ve bayan sporcu katılmıştır. Çalışma sonucunda algılanan ebeveyn inancı: sporcuları yönlendirme ve kişisel inanç ile bu çabaların sonucu olarak sporda başarıya yol açtığı tespit edilmiştir. Buna karşılık, algılanan ebeveyn inançları ise; üstün yetenek, dış faktörleri ve aldatıcı taktikler kullanarak sportif başarının habercisi olan ego yönelimi ve aynı kişisel inançlara karşılık gelmektedir. Çalışma bulguları genç sporcuların sosyalleşme deneyimleri ile ilgili olarak yetkinlik kazandıkları şeklinde ifade edilebilir [7].

Ayrıca aileler bir sportif branşa katılımında kazanmaktan çok, o sportif branşın gereklerini öğrenmenin önemli olacağını %90,1 düzeyinde belirtmektedirler. Buna ek olarak, %88,8'nin sporda kaybetmenin önemli olmadığını, %69,6 'sının sportif aktivitenin çocuğun öncelikli faaliyeti olmadığını, %91,3'ünün okul derslerine olumlu etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir. Spor aktiviteleri sürecinde ailelerin antrenörleri yeterli bulma düzeyleri ise %93,2 olarak bulunmuştur. Benzer olarak Ommundsen ve ark. yaptıkları çalışmada, hem aile, hem de antrenörün başarı üzerindeki etkisi ile sporcuların arkadaşlık ilişkileri ve futbolda yarışma algısı incelenmiştir. Yaşları 10-14 arasında olan uluslararası gençlik futbol turnuvasına katılan toplam 677 Norveçli futbol (504'ü erkek, 173'ü kız) sporcusunun psiko-sosyal deneyimleri ile futbol yetkinlikleri test edilmiştir. Çalışma sonucunda deneyimli antrenörlerin sporcuların psiko-sosyal gelişime fayda sağladığı, arkadaş ilişkisi ve pozitif algı sağladığı belirtilmiştir. Ergenlik çağındaki sporcularda, antrenör ve aile baskısının spor aracılığı ile psiko-sosyalleşme açısından yararlarının daha az olduğu araştırmacılar tarafından belirtilmektedir [8].

Araştırma bulguları incelendiğinde ailelerin %95'inin sporun sosyal ve psikolojik yararlarının farkında olduğu tespit edilmiştir. Son yıllarda fiziksel aktivitenin hem çocuklar hem de yetişkinler için önemini belirten çalışmalar yapılmaktadır [9 ve 10]. Bir diğer çalışmada Murnan ve ark. çocuklarda fiziksel aktiviteye katılımın aşırı kilo alımının engellediği ve sağlıklı yeme alışkanlığını desteklediğini belirtmişlerdir [11]. Anderson ve ark. 681 aile ve 433 çocuk üzerinde yaptıkları çalışmada ailelerin tutumlarını araştırmıştır. Çocukların takım sporları aktiviteleri, bireysel sportif aktiviteleri, haftalık olarak kaydedilerek yapılan bu çalışmada çocukların spora katılımında ailelerin çocuk sayısının, eğitim düzeyinin, etnik kökenin etkili olduğu ayrıca sosyalleşmede ailenin rolü olduğunu belirtmişlerdir [12].

Araştırma sonuçlarına göre Tablo 9'da görüldüğü gibi velilerin eğitim düzeyi ile çocuklarının sportif aktivitelere katılımları ile ilgili görüşleri arasında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmasa da ($p>.05$) gruplar yüzdeleri incelendiğinde eğitim düzeyi yüksek velilerin fiziksel aktivite ve spor konusunda daha bilinçli oldukları görülmektedir. Eğitim düzeyi arttıkça fiziksel aktivite ve sportif faaliyetlerle ilgili bilinç düzeyinin ve farkındalığın arttığı birçok bilimsel çalışmada bildirilmiştir [13, 14 ve 15]. Ülkemizde yapılan bir çalışmada da; ailenin eğitim düzeyinin çocuğun spor yapması üzerinde etkili olduğu, özellikle ailenin spora ilgisinin çocuğun spor yapmasına karşı tutumunu olumlu etkilediği belirlenmiştir [16].

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; tablo 10'da görüldüğü gibi velilerin gelir düzeyi ile çocuklarının sportif aktivitelere katılımları ile ilgili görüşleri incelendiğinde veli gelir durumu yükseldikçe spor yapmanın dersleri olumlu etkilediği görülmektedir ve gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<.05$). Velilerin çocuklarının müsabakalarda kaybetmesine karşı verdiği tepkiler incelendiğinde ise yine gelir durumu yükseldikçe çocuğa elinden gelen çabayı gösterdiğini söyleyen velilerin oranı artmaktadır ve gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<.05$). Bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde elde edilen sonuçlara göre gelir düzeyi arttıkça fiziksel aktivitelerin ve sportif faaliyetlerin olumlu sonuçlarından daha fazla yararlandığı ortaya konmuştur ve elde edilen sonuçlar bu çalışmadaki sonuçlarla paralellik gösterdiği söylenebilir [2, 17 ve 18]. Gelir düzeyi yüksek ailelerin ve çocuklarının sosyo-ekonomik kaygılar olmaksızın daha rahat bir

psikolojik durumda spor yapmalarının bu sonuçları doğurduğu düşünülebilir.

6. SONUÇ (CONCLUSION)

Araştırma sonucuna göre; sportif aktiviteye katılımımda çocuğun istekli olması kadar ailenin de ilgili olması önem taşımaktadır. Ailelerin eğitim ve gelir düzeyi artışına göre çocuk yaşta spora katılım ve velilerin fiziksel aktivite ve sportif faaliyetler ile ilgili bilgi ve bilinç düzeyleri paralellik göstermektedir. Spora katılımımda aileler ile okullar arasında işbirliği çerçevesinde, sporun her eğitim düzeyindeki ve sosyo-ekonomik yapıdaki ailelere ve çocuklara ulaştırılması önemle vurgulanabilir. Bu çalışmanın bu konuda çalışacak araştırmacılar için de yararlı olabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Bluechhardt, M.H. and Shephard, R.I., (1995). "Using an extracurriculum physical activity program to enhance social skills", *Journal of Learning Disabilities*, 28(3): 160-169, 1995
2. Kotan, Ç., Hergüner, G. ve Yaman, Ç., (2009). İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul ve Aile Faktörünün Etkisi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 83):1; ss:17-25
3. Pehlivan, Z., (2009) Spora Katılan Çocuklara Yönelik Ailelerin Beklentileri, Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri ve Spora Katılımın Önündeki Engeller. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, V11 (2) pp:69-76
4. Muratlı, S., (2007). Çocuk ve Spor. Nobel yayıncılık. Ankara-
5. Ryckman, R.M. and Hamel, J., (1993). Perceived physical ability differences in the sport participation motives of young athletes. *International Journal of Sport Psychology*, 24, p:270-283
6. Brockman, R., Jago, R., Fox, K.R., Thompson, J.L., Cartwright, K., and Page, A.S., (2009). "Get off the sofa and go and play": family and socioeconomic influences on the physical activity of 10-11 year old children. *BMC Public Health*. 21;9: p:253.
7. White, S.A., Kavussanu, M., Tank, K.M., and Wingate, J.M., (2004). Perceived parental beliefs about the causes of success in sport: relationship to athletes' achievement goals and personal beliefs. *Scand J Med Sci Sports*.; 14(1), p:57-66.
8. Ommundsen, Y., Roberts, G.C., Lemyre, P.N., and Miller, B.W., (2006). Parental and coach support or pressure on psychosocial outcomes of pediatric athletes in soccer. *Clin J Sport Med*. 16(6) p:522-6.
9. Sacher, P.M., Kolotourou, M., Chadwick, P.M., Cole, T.J., Lawson, M.S., Lucas, A., and Singhal, A., (2010). Randomized controlled trial of the MEND program: a family-based community intervention for childhood obesity. *Obesity (Silver Spring)*. 18 (1) p:62-8.
10. Tsai, E.H. and Fung, L., (2009). Parents experiences and decisions on inclusive sport participation of their children with intellectual disabilities. *Adapt Phys Activ Q*. Apr; 26(2) p:151-71.
11. Murnan, J., Price, J.H., Telljohann, S.K., Dake, J.A., and Boardley, D., (2006). Parents' perceptions of curricular issues affecting children's weight in elementary schools. *J Sch Health*.; 76(10) p:502-11.
12. Anderson, C.B., Hughes, S.O., and Fuemmeler, B.F., (2009). Parent-child attitude congruence on type and intensity of physical activity: testing multiple mediators of sedentary behavior in older children. *Health Psychol*. 28(4) p:428-38.

13. Arslan, C., Koz, M., Gür, E., and Mendeş, B., (2003). Investigation of the Correlation between the Physical Activity Level and Health Problems in University Educational Staff. *Firat University Journal of Health Sciences (Medicine)*. 2003; 17(4): 249-258.
14. Dishman, and Sallis, J.F., (1994). Determinants and interventions for physical activity and exercise. In: C. Bouchard, R.J. Shephard and T. Stephens, Editors, *Physical activity, fitness, and health, international proceedings and consensus statement, Human Kinetics, Champaign, IL (1994)*, p. 214-238.
15. Arabacı, R., (2010). Ambulatory Activities in Turkish Adults without Exercise Habits. *Turkiye Klinikleri J Med Sci* 2010;30 (3)
16. Blair, S.N., Goodyear, N.N., Gibbons, L.W., and Cooper K.N., (1990). Physical Fitness and Incidence of hypertansyon in healthy normottensive men and women. *J. Am. Med Assoc.* 252. 1990. 487-490.
17. Katzmarzyk, P.T., Gledhill, N., and Shephard, R.J., (2000). The economic burden of physical inactivity in Canada. *Can. Med.Assoc. J.* 163. 2000. 1435-1440.